

**Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra psychologie**

2020

Navazující magisterské studium psychologie

Písemný přijímací test

Varianta C

Odpovědi budete zaznamenávat do záznamových archů. K dispozici máte 2 záznamové archy.

V rámečku v záhlaví každého záznamového archu vyznačte **Typ testu**. Tento typ je na každém archu jiný:

pro první arch (otázky 1 – 80): **PDCJ**

pro druhý arch (otázky 81 – 136): **PDFB**

Ve všech úlohách vybíráte odpověď z nabídnutých 5 variant. Odpovídejte tak, že vyberete správnou odpověď a v řádku, který odpovídá číslu úlohy, ji vyznačíte křížkem.

Každá úloha má pouze jednu správnou nebo nejlepší odpověď. Všechny úlohy jsou stejně bodově ohodnoceny. Část otázek je formulována v anglickém jazyce.

V případě opravy „začerněte“ políčko s původní odpovědí a označte křížkem písmeno, pro které jste se rozhodli v nové odpovědi.

Některé otázky požadují vybrat variantu, pro kterou skutečnosti, o kterých mluví úvodní formulace, neplatí! Věnujte proto pečlivou pozornost tomu, jaké je tučně vytištěné znění otázky.

POZOR! Nepodkládejte formulář, který právě vyplňujete, formulářem pro další část testu. Druhý formulář by se tím mohl znehodnotit pro správné načtení odpovědí elektronickou čtečkou.

Při odevzdání kontrolujte, zda jsme Vaším formulářům s odpověďmi přidělili správné identifikační štítky.

Na vyplnění testu máte 120 minut.

1. Čeho se týká sekulární akcelerace?

- a) urychlení vývoje řeči oproti předchozí generaci
- b) urychlení růstu, váhy a znaků dospívání oproti předchozí generaci**
- c) urychlení zahájení pohlavního života oproti předchozí generaci
- d) urychlení kognitivních změn oproti předchozí generaci
- e) urychlení procesu separace od rodičů oproti předchozí generaci

2. Jedna fáze tvořivého procesu je dle G. Wallase typická tím, že v ní náhle dojde k vyřešení problému. Tuto fázi nazýváme:

- a) inkubace
- b) indikace
- c) preparace
- d) iluminace**
- e) verifikace

3. Jaká reakce jedince na sociální role není součástí typologie reakcí podle P. Lersche?

- a) identifikace s rolí
- b) modifikace role
- c) manifestní protest
- d) vnější naplňování s vnitřní distancí
- e) ignorování role, a tedy absence jakékoliv reakce**

4. Jaké tvrzení je známé jako Flynnův efekt?

- a) inteligence populace se celosvětově mírně zvyšuje v čase**
- b) děti z nižšího socioekonomického prostředí vykazují nižší dědičnost inteligence
- c) je-li agresivní chování odměněno, má tendenci se opakovat
- d) verbální inteligence je nezávislá na matematické inteligenci
- e) pokud je u pacienta poškozena explicitní paměť, implicitní paměť bývá obvykle zachována

5. Which of the characteristics of the Emerging Adulthood (J. Arnett, 2004) is not true?

- a) period of exploration
- b) period of stability**
- c) period of self-focused view
- d) period of feeling in-between
- e) period of open possibilities

6. Čím se zabývají zákony, které formulovali G. Fechner a E. H. Weber?

- a) figurou a pozadím
- b) barevným viděním
- c) intenzitou podnětu a intenzitou počítka**
- d) rozsahem krátkodobé paměti
- e) asociativním učením

7. Dlouhodobě asynchronizované interakce matka-dítě vedou:

- a) k opoždění vývoje dítěte
- b) k ztrátě zájmu o sociální interakci u dítěte**
- c) k depresivním stavům u matek
- d) k zvýšené aktivitě dítěte
- e) k agresivním projevům u dítěte

8. R. L. Fantz ve svých studiích z 60. let ukázal významné fenomény, které se týkají:

- a) vnímání zvuků v raném období vývoje dítěte**
- b) specifčnosti interakce mezi matkou a dítětem v raném období vývoje dítěte
- c) vnímání barev v raném období vývoje dítěte
- d) reakce na hlasitý zvuk v raném období vývoje dítěte
- e) preference zrakového vnímání v raném období vývoje dítěte

9. Které přiřazení neverbálního komunikačního projevu k jeho konkrétnímu příkladu je správné?

- a) mimika: upřený pohled očí
- b) posturologie: položení ruky na rameno komunikačního partnera
- c) kinezika: momentální úprava těla, např. oblečení
- d) gesta: pohyby rukou v tempu promluvy**
- e) proxemika: hlasitost promluvy

10. Která z následujících možností nejlépe odpovídá hypotéze obličejové zpětné vazby (the facial feedback hypothesis)?
- Ačkoliv výrazy tváře mohou ovlivnit emoce, neprodukují skutečné fyziologické změny.
 - Výrazy tváře mohou vést ke spuštění a prohloubení emočního stavu.**
 - Výrazy tváře jsou nezbytnou součástí emoční zkušenosti, která bez nich není pro člověka přístupná.
 - Aby výrazy tváře vzbuzovaly příslušnou emoci, musí být lidé schopni uvědomit si je.
 - Přestože jsou výrazy tváře důležité, mají jen sekundární roli v procesu navozování emočního stavu.
11. Identify the specific group associated with the following typology of individuals - Ambivalents, Wishfuls, Regretfuls, Resolved?
- high school students
 - adolescents with risky behavior
 - young adults - so-called singles**
 - children up to 3 years
 - older people in the institutional care
12. U „fuzzy“ pojmů probíhá přiřazování objektu k danému pojmu prostřednictvím:
- kategorizace objektu
 - identifikace klíčového rysu objektu
 - mnohočetné definice objektu
 - schematizace objektu
 - srovnávání objektu s prototypem**
13. Které z uvedených tvrzení nepatří mezi Cannonovy výtky na adresu James-Langeovy teorie?
- chirurgický zásah nemusí narušit emoční reakce
 - fyziologická odezva je velmi podobná pro různé emoce
 - očekávání má vliv na prožívání emoce**
 - vnitřní orgány reagují pomalu, zatímco např. úlek je rychlý
 - navozené vzrušení (adrenalin) vede k arousalu, ne nutněk nějaké emoci
14. Za jakých okolností lidé nemají tendenci chovat se altruisticky?
- Platí všechny výše uvedené okolnosti.**
 - Situace není vymezena jako pomoc.
 - Náklady na pomoc jsou příliš vysoké.
 - Lidé mají obavu z nekompetentnosti.
 - Lidé mají obavu z posměchu druhých.
15. Kdo zastával předpoklad „vrozených syntaktických struktur“?
- C. G. Jung
 - N. Chomsky**
 - C. E. Osgood
 - J. Fodor
 - K. Bühler
16. What do we attribute our success to, when we perform well?
- our group of colleagues
 - external circumstances
 - internal characteristics**
 - our personality type
 - the way we were socialized
17. Které tvrzení o přechodovém objektu je pravdivé?
- Přechodový objekt má nemateriální povahu.
 - Přechodový objekt náleží vnitřní psychické realitě.
 - Přechodový objekt se objevuje v 6. – 7. měsíci.
 - Přechodový objekt souvisí s (dobře pečujícím) primárním rodičem.**
 - Přechodový objekt je jedním z klíčových konceptů M. Mahlerové.

18. **Který z následujících jevů je příkladem konstruktivní povahy paměti?**
- proaktivní útlum
 - retroaktivní útlum
 - stereotypy**
 - reminiscence
 - flashback
19. **Co je kompenzační nápodoba?**
- krátkodobý pokles aktuálních dovedností u dětí v batolecím věku, kterým přibyl nový sourozenec
 - sociální učení vyskytující se u dětí v předškolním věku, které se snaží dosáhnout staršího sourozence
 - negativní vztah marginalizovaných sociálních skupin k preferovaným skupinám
 - typ sociálního učení, které se často vyskytuje u osob s určitým handicapem vzhlížející k lidem, jež vynikají právě v jejich oslabené oblasti**
 - chování vyplývající z komplementárních stereotypů, které je obranou osob v sociální kategorii, vůči níž mohou panovat negativní stereotypy
20. **V jakých úlohách se typicky uplatňuje divergentní myšlení?**
- v úlohách s jednou správnou odpovědí
 - v úlohách vyžadujících kreativitu**
 - ve verbálních úlohách
 - v numerických úlohách
 - v úlohách vyžadujících prostorovou představivost
21. **Co označuje termín spánková apnoe?**
- Jedinec nedosáhne takové kvality spánku, aby nebyla narušena jeho výkonnost během dne.
 - Jedinec trpí nezvladatelnými záchvaty ospalosti.
 - Jedinec se v průběhu noci budí v pravidelných intervalech.
 - Jedinec přestane v průběhu spánku dýchat.
 - Jedinec se v průběhu noci budí v nepravidelných intervalech.**
22. **Which psychological phenomenon the Garlick's model of neural plasticity concerns?**
- visual perception
 - attention
 - intelligence**
 - schizophrenia
 - change blindness
23. **Fonologický vyrovnávací zásobník slouží:**
- ke krátkodobému uchování informací fonologického kódu**
 - k převodu vizuálních informací do fonologického kódu
 - k vytvoření rovnováhy mezi vizuálním a fonologickým kódováním
 - k dlouhodobému uchování fonologických informací
 - k převodu informací fonologického kódu do jiného kódu
24. **Ke kterému jevu náleží tato definice: „Nižší výskyt nedominantních reakcí (nové, složité či nevyzkoušené reakce) vlivem přítomnosti ostatních“?**
- sociální facilitace
 - sociální inovace
 - sociální kompenzace
 - sociální inhibice**
 - sociální srovnávání
25. **Co je to andropauza?**
- stav, kdy žena po rozchodu s partnerem aktuálně nehledá nový vztah
 - období, kdy jedinec vyhledává nezávazné sexuální vztahy
 - odborný termín pro šestinedělí
 - odborný termín pro označení pracovní pozice muže, který je na rodičovské dovolené
 - odborný termín pro mužskou podobu klimakteria**

26. **Efekt koktejlové párty se zkoumá v rámci:**
- zrakového vnímání
 - sluchového vnímání
 - pozornosti**
 - poruchy sluchu způsobené poškozením vnitřního ucha
 - percepčních iluzí
27. **Co je to vigilance?**
- schopnost reagovat na podněty**
 - jasnost vědomí
 - zvýšená úroveň pozornosti
 - porucha spánku
 - rozšířený stav vědomí
28. **Které z následujících tvrzení o schopnosti rozlišovat fonémy jazyka v průběhu dětství je pravdivé?**
- Schopnost rozlišovat fonémy jakéhokoliv jazyka je vrozená a během lidského života se nemění.
 - Schopnost rozlišovat fonémy mateřského jazyka od fonémů jazyka cizího výrazně roste během prvního roku života.**
 - Schopnost rozlišovat mezi fonémy vlastního a cizího jazyka není v prvních letech života vůbec přítomna.
 - Schopnost rozlišovat fonémy cizího jazyka se u dětí ztrácí v mladším školním věku.
 - Vyšší schopnost rozlišovat fonémy mateřského jazyka než jazyka cizího se vyvíjí již v prenatálním období.
29. **Co je podstatou imaginace podle Freudovy psychoanalýzy?**
- proces zhuštění
 - proces přesunutí
 - sekundární proces
 - zamaskované vyjádření vytěsněného**
 - druhotné zpracování
30. **Co označujeme jako vermikulární pohyby?**
- mimovolní pohyby zaznamatelné u novorozenců ve spánku
 - pohyby očních víček patrné u plodu cca od 7. měsíce prenatálního období
 - pohyby embrya zaznamatelné kolem 7. týdne prenatálního období**
 - pohyby úst podobné polykání v prenatálním období
 - volní pohyby plodu patrné při reakci na činnost matky
31. **Who is the author of "feelings of dethronement" concept?**
- M. Mahler
 - R. Spitz
 - M. Klein
 - A. Freud
 - A. Adler**
32. **Který z následujících autorů není vůbec spojen s výzkumy konformity v sociálních skupinách?**
- S. Asch
 - H. Kelly**
 - M. Sherif
 - P. Zimbardo
 - S. Moscovici
33. **Kdo je autorem modelu pozornosti jako časného filtru?**
- A. Treismanová
 - D. Kahneman
 - J. Deutsch a D. Deutschová
 - D. E. Broadbent**
 - D. A. Norman a D. G. Bobrow
34. **Určete správně pořadí těchto tělesných změn u dívek.**
- počátek růstu prsů, počátek růstu axilárního ochlupení, menarché**
 - počátek růstu axilárního ochlupení, počátek růstu prsů, menarché
 - menarché, počátek růstu prsů, počátek růstu axilárního ochlupení
 - počátek růstu axilárního ochlupení, menarché, počátek růstu prsů
 - počátek růstu prsů, menarché, počátek růstu axilárního ochlupení

35. **Kterému z následujících témat se nevěnoval S. Asch?**
- informačnímu tlaku skupiny na jedince
 - vnější konformitě
 - utváření představ o druhých lidech
 - interpersonální komunikaci**
 - efektu prvního dojmu
36. **Kdo zavedl do psychologie pojem fluidní (fluid) a krystalizovaná (crystallized) inteligence?**
- F. Galton
 - R. B. Cattell a J. L. Horn**
 - A. Binet a T. Simon
 - R. Sternberg
 - J. P. Guilford
37. **Detekce změn teploty organismu probíhá především:**
- v amygdale
 - v týlním mozkovém laloku
 - v hypotalamu**
 - v kožních receptorech
 - v míše
38. **The term „zone of proximal development“ developed:**
- B. F. Skinner
 - C. G. Jung
 - A. Adler
 - L. S. Vygotsky**
 - A. Maslow
39. **Která z následujících možností obsahuje jen psychology, kteří se věnovali tématu neverbální komunikace?**
- P. Eckman, K. Scherer, M. Argyle**
 - E. Hall, F. Allport, D. Bem
 - M. Argyle, S. Asch, F. Allport
 - M. Scheriff, R. Jacobson, Ch. Osgood
 - B. Whorf, J. Sabini, L. Ross
40. **Which part of the brain is crucial for encoding new data into memory?**
- hypothalamus
 - reticular formation
 - cortex
 - parietal lobe
 - hippocampus**
41. **Při třídění neverbální komunikace se používá mimo jiné označení „komponenty“. Které z následujících přiřazení komponentů a konkrétních projevů je chybné?**
- komponenty I. řádu – pozice a poloha těla
 - komponenty II. řádu – zrakový kontakt, mimika, gesta
 - komponenty V. řádu – hlasitost a tempo promluvy**
 - komponenty III. řádu – oblečení, účes
 - komponenty IV. řádu – dlouhodobé vnější úpravy těla
42. **Who conducted the experiments with chimps in order to study learning?**
- B. F. Skinner
 - L. Thurstone
 - E. L. Thorndike
 - W. Köhler**
 - J. Piaget
43. **Jaký je průměrný věk menarché v ČR?**
- přibližně 12-13 let**
 - přibližně 11-12 let
 - přibližně 10-11 let
 - přibližně 15-16 let
 - přibližně 14-15 let

44. Co měří implicitní asociační test (IAT)?
- a) schopnost nevědomého učení
 - b) implicitní postoje**
 - c) implicitní paměť
 - d) schopnost jedince asociovat pojmy
 - e) podprahové vnímání
45. Situace, kdy působení určitého podnětu podporuje či podněcuje další zpracování podnětu, se nazývá:
- a) iniciace
 - b) anterográdní zpracování
 - c) prepercepce
 - d) priming**
 - e) prekognice
46. Jak se nazývá teorie, podle níž lidé vnímají sociální systém jako správný a spravedlivý, ačkoliv obsahuje sociální nerovnosti, které je osobně mohou znevýhodňovat?
- a) teorie sociální stratifikace
 - b) teorie sociálních nerovností
 - c) teorie ospravedlňování systému**
 - d) teorie sociální směny
 - e) teorie spravedlnosti
47. Kdo zavedl do zkoumání řešení problémů Termín „stavový prostor“?
- a) L. A. Cooper a R. N. Shepard
 - b) J. A. Fodor a S. M. Kosslyn
 - c) A. Newell a H. A. Simon**
 - d) S. M. Kosslyn a B. J. Reiser
 - e) R. B. Cattell a L. Horn
48. Které druhy sexismu jsou v současné době teoreticky rozlišovány (v návaznosti na přístup P. Glicka a S. Fiske)?
- a) hostilní a ambivalentní sexismus
 - b) hostilní, benevolentní a ambivalentní sexismus**
 - c) radikální a obranný sexismus
 - d) radikální, ambivalentní a slabý sexismus
 - e) reaktivní, agresivní a konstruktivní sexismus
49. H. Schmidt vydělil následující předmětné okruhy vývojové psychologie:
- a) deskriptivní studium psychiky, explanativní studium psychiky, longitudinální studium psychiky
 - b) fylogenetické studium psychiky, studium antropogeneze psychiky, ontogenetické studium psychiky, aktuální geneze psychiky**
 - c) historické studium psychiky, fylogenetické studium psychiky, antropomorfové studium psychiky, průřezové studium psychiky
 - d) ontogenetické studium psychiky, retrospektivní studium psychiky, fylogenetické studium psychiky, explanativní studium psychiky
 - e) aktuální geneze psychiky, ontogenetické studium psychiky, deskriptivní studium psychiky, explanativní studium psychiky
50. Novorozenecké období můžeme ve vývojové teorii J. Piageta spojit s obdobím:
- a) primárních cirkulárních reakcí**
 - b) prvotní separace
 - c) symbiózy s mateřskou osobou
 - d) soustředění na vnitřní pochody dítěte
 - e) vytváření důvěry k pečující osobě
51. Která z nabízených možností správně doplňuje následující větu?
„Biedermanova teorie vnímání předpokládá existenci _____ základních tvarů.“
- a) 7+/-2
 - b) 12-15
 - c) 30-40**
 - d) 150-200
 - e) 50-200

52. **The PASS theory of intelligence was based on the work of:**
- L. S. Vygotsky
 - A. R. Luria**
 - S. B. Kaufman
 - Ch. Spearman
 - M. Csikszentmihalyi
53. **Které pořadí postupně se rozvíjejících úrovní má vývoj self jako aktivního činitele?**
- fyzická úroveň, sociální úroveň, teleologická úroveň, intencionální úroveň, reprezentativní úroveň**
 - fyzická úroveň, psychická úroveň, sociální úroveň, teleologická úroveň, empatická úroveň, reprezentativní úroveň
 - fyzická úroveň, mentální úroveň, úroveň reprezentací, výkonová úroveň
 - fyzická úroveň, sociální úroveň, emocionální úroveň, empatická úroveň
 - fyzická úroveň, psychická úroveň, identitní úroveň, kognitivní úroveň
54. **Škála T. B. Brazeltona hodnotí novorozence v následujících oblastech:**
- fyziologické projevy, interakce s matkou, projevy základních reflexů (Moro reflex, Babinského reflex)
 - fyziologický stav, oční kontakt, motorické chování, Moro reflex
 - fyziologického stavu, interakce, motorické chování, smyslové vnímání
 - ovládání fyziologického stavu, interaktivní chování, motorické chování, reakce na stres ovládání**
 - fyziologický stav, emoční stav, reakce na stres, sací reflex
55. **V teorii E. H. Eriksona a J. Marcii se rozlišují čtyři základní typy identit. Která z následujících možností obsahuje správnou charakteristiku tzv. dosažené identity?**
- Člověk s dosaženou identitou si vytvořil prostřednictvím nápodoby konzistentní a stabilní představu o tom, kým je, a ve své životní pozici se cítí neotřesitelný.
 - Člověk s dosaženou identitou prošel obdobím aktivního hledání vlastního sebeurčení a následně zaujal svoji životní pozici, včetně přijetí životních hodnot.**
 - Člověk s dosaženou identitou se právě nachází ve fázi aktivního hledání, klade si otázky o sobě samém a svém vztahu k okolí, experimentuje s různými životními styly a pozicemi.
 - Člověk s dosaženou identitou si připadá zralý, zaujal pevnou životní pozici, která však není výsledkem aktivního hledání, nýbrž automatického přijetí vlivů okolí.
 - Člověk s dosaženou identitou si začíná uvědomovat, kým je, ale zatím nemá rozvinutou sociální stránku své identity, tj. necítí přináležet k určitým skupinám.
56. **Který z výroků neplatí o kvantitativní metodologii?**
- Výzkum se snaží hledat v sociální realitě kauzální vztahy mezi jevy.
 - Výzkumný tým se snaží zachovat odstup od zkoumaných osob.
 - Výzkum se snaží o deskripci reality a zjištění frekvence jednotlivých prvků.
 - Metody sběru dat jsou koncipovány tak, aby zachycovaly mnohovrstevnatý a komplexní charakter reality.**
 - Výzkumný design často aspiruje na sběr dat od reprezentativní skupiny osob vůči cílové populaci.
57. **Kdo chápal řečové aktivity jako „verbální chování“?**
- J. B. Watson
 - N. Chomsky
 - L. S. Vygotskij
 - B. F. Skinner**
 - C. E. Osgood
58. **Které dva na sobě nezávislé procesy předpokládal Kaufman ve své teorii inteligence?**
- verbální a numerické myšlení
 - konkrétní a abstraktní myšlení
 - procesy shora dolů a zdola nahoru
 - postupné a simultánní procesy
 - kontrolovaná a autonomní kognice**
59. **Which theory holds that a relationship must be profitable to endure?**
- complementary need theory
 - gain-loss theory
 - social comparison theory
 - theory of affiliation

e) **social exchange theory**

60. **Kdo je autorem principu vývojového směru?**

- a) John Bowlby
- b) Margaret Mahlerová
- c) **Arnold Gesell**
- d) Melanie Kleinová
- e) Erik Erikson

61. **Čemu se učí člověk či zvíře při operantním podmiňování?**

- a) signálům
- b) **reakcím**
- c) podmíněným podnětům
- d) nepodmíněným podnětům
- e) znakům

62. **Který z následujících psychologů se nejvíce zabýval dynamikou v malých sociálních skupinách?**

- a) J. Moreno
- b) **K. Lewin**
- c) S. Asch
- d) R. Zajonc
- e) A. Bandura

63. **Které z uvedených spojení témat a jejich autorů není správné?**

- a) Konformita – S. Asch
- b) Kauzální atribuce – L. Ross
- c) Sociální facilitace – N. Triplet
- d) Sociální vliv – B. Latané
- e) **Komunikace – E. Canetti**

64. **Kterého věkového období se týká syndrom EAN?**

- a) batolecího věku
- b) mladšího školního věku
- c) **stáří**
- d) adolescence
- e) dospělosti

65. **Kterým z následujících typů attachmentu rozšířila M. Mainová klasifikaci attachmentových vazeb?**

- a) úzkostný
- b) **dezorganizovaný**
- c) vzdorující
- d) vyhýbavý
- e) bezpečný

66. **Sémantický diferenciál vytvořený J. Osgoodem obsahuje několik dimenzí, v nichž dochází k posuzování podnětového materiálu. Která z následujících možností obsahuje úplný výčet správných dimenzí?**

- a) moc, preference, potence
- b) emoce, sociabilita, inteligence
- c) aktivita – pasivita, síla – slabost
- d) **síla, aktivita, hodnocení**
- e) energie, hierarchie, stabilita

67. **Which test is used for the testing of color blindness?**

- a) Normann test
- b) Purkyně test
- c) IAT test
- d) **Ishihara test**
- e) ANT test

68. State the stage where the process of separation and individualization takes places according to M. Mahler:
- normal autistic phase, symbiotic phase, differentiation phase, separation-individuation
 - normal autistic phase, symbiotic phase, separation-individuation**
 - normal autistic phase, differentiation phase, rapprochement, separation-individuation
 - normal autistic phase, differentiation phase, practicing, rapprochement
 - normal autistic phase, symbiotic phase, differentiation phase, rapprochement
69. A. Thomas, S. Chess and H. G. Birch in their theory pursue:
- children speech development
 - social behavior characteristic of preschool children
 - temperament characteristics of newborn behavior**
 - preschool development of fine motor skills
 - human figure drawing characteristics
70. The term „tool“ as a mediational mean of mental development established:
- L. S. Vygotsky**
 - J. Piaget
 - L. Kohlberg
 - M. Tomasello
 - B. F. Skinner
71. Instrumentální podmiňování má nejblíže:
- ke klasickému podmiňování
 - k S-S učení
 - k podmiňování druhého řádu
 - k operantnímu podmiňování**
 - k učení se podnětům
72. Který z následujících rozdílů nevystihuje vztah mezi socializací v rodině a ve škole?
- osvojování základních představ o světě versus budování poznání na základě už osvojených představ
 - osvojování vzorců chování skrze nápodobu versus osvojování vzorců chování skrze odměny a tresty**
 - absence explicitních, formalizovaných pravidel versus přítomnost formalizovaných pravidel
 - výjimečné postavení dítěte versus začlenění do kolektivu
 - vztahy založené na emocích versus vztahy instrumentální
73. Which cue the painter cannot use to represent the depth in the picture?
- relative height
 - motion parallax**
 - aerial perspective
 - interposition
 - relative size
74. V jaké vývojové etapě dominují následující charakteristiky emočního prožívání?
Méně přiměřené, proměnlivé, podrážděné, rozmrzelé, bezprostřední, bez schopnosti většího odstupů, emoční egocentrismus, zároveň uzavřenější, introvertnější, emoční ruminace (ulpívání).
- raná a střední adolescence**
 - mladší školní věk
 - raná dospělost
 - vlastní stáří
 - pozdní stáří
75. Kdy se v dětské kresbě objevuje kresba postavy z profilu?
- kolem 10. roku
 - kolem 8. roku
 - kolem 5. roku
 - kolem 7. roku**
 - kolem 9. roku

76. **Které tvrzení o vzniku reprezentací prožitkových stavů je pravdivé?**
- Vznik reprezentací je řízen vrozeným programem.
 - Reprezentace nevznikají, protože mají vrozenou povahu.
 - Vznik reprezentací využívá mechanismu biofeedbacku.**
 - Vznik reprezentací je typickým projevem korelace geny-prostředí.
 - Reprezentace prožitku vzniká již v prenatálním období.
77. **K čemu se využívá technika repertoárové mřížky?**
- k porovnávání míry oblíbenosti různých osob
 - k měření rozsahu centrálních rysů jedince
 - k mapování třídících znaků strukturujících mentální reprezentace jednotlivců
 - k zjišťování bipolárních osobních konstruktů jedince**
 - k subjektivnímu popisu struktury v malé sociální skupině
78. **Jak nazýváme nepříjemný stav napětí vznikající narušením homeostaze a vyznačující se pohotovostí reagovat na důležité podněty?**
- drive**
 - incentiva
 - zvyk
 - instinkt
 - metapotřeba
79. **ELSPAC je zkratka pro:**
- evropský longitudinální výzkum rozvodovosti
 - test školní zralosti
 - test rané interakce mezi matkou (pečující osobou) a dítětem
 - evropskou longitudinální studii těhotenství a dětství**
 - test vývoje jemné a hrubé motoriky
80. **Teorii emocí od S. Schachtera a J. E. Singera se říká dvoufaktorová. Jaké dva faktory zahrnuje?**
- emoce a valence
 - fight a flight
 - arousal a labelling**
 - evoluční funkce a kognitivní význam
 - výraz obličeje a fyziologická reakce
81. **Které z následujících vymezení sociální psychologie je nejvýstižnější?**
- základní psychologická disciplína zabývající se vztahy a fungováním psychiky v sociálních situacích**
 - psychologická disciplína zabývající se sociálními skupinami
 - základní psychologická disciplína zabývající se vztahy mezi lidmi
 - aplikovaná psychologická disciplína zabývající se chováním člověka
 - aplikovaná psychologická disciplína zabývající se vztahy mezi jednotlivci a mezi skupinami
82. **V jakém stádiu kognitivního vývoje je dle Piageta jedinec schopen chápat principy konzervace a reverzibility?**
- konzervaci v předoperačním stádiu, reverzibilitu ve stádiu konkrétních operací
 - reverzibilitu v předoperačním stádiu, konzervaci ve stádiu konkrétních operací
 - konzervaci i reverzibilitu ve stádiu konkrétních operací**
 - konzervaci ve stádiu konkrétních operací, reverzibilitu ve stádiu formálních operací
 - konzervaci i reverzibilitu ve stádiu formálních operací
83. **Která z následujících možností obsahuje faktor či faktory, které jsou podle dominantních teorií klíčové pro vznik partnerských vztahů?**
- podobnost postojů a fyzická přitažlivost
 - fyzická blízkost
 - fyzická přitažlivost
 - fyzická blízkost, podobnost postojů a fyzická přitažlivost**
 - fyzická blízkost a podobnost postojů

84. **Who created the first test for measuring intelligence?**
- a) D. Wechsler
 - b) L. S. Vygotsky
 - c) L. Terman
 - d) W. Stern
 - e) **A. Binet and T. Simon**
85. **Prostřednictvím čeho jsou mentálně reprezentovány klasické pojmy?**
- a) prototypy
 - b) schémata
 - c) **jádrové vlastnosti**
 - d) stereotypy
 - e) archetypy
86. **Kdo postuloval klíčovou roli kognitivního hodnocení pro povahu emočního prožitku?**
- a) Ch. Spearman
 - b) B. Skinner
 - c) R. B. Zajonc
 - d) W. Cannon
 - e) **R. S. Lazarus**
87. **Induktivní usuzování se zakládá na:**
- a) kontextu
 - b) logických pravidlech
 - c) **pravděpodobnosti**
 - d) inteligenci
 - e) pragmatických pravidlech
88. **Jaké dva druhy kognitivních stylů uplatňujících se v tvořivosti rozlišuje Kirton?**
- a) **adaptátoři a inovátoři**
 - b) koordinátoři a realizátoři
 - c) facilitátoři a inhibitoři
 - d) konvenční a nekonvenční
 - e) submisivní a dominantní
89. **U studentů, kteří preferují hodně těžké nebo naopak velmi jednoduché úkoly, bude pravděpodobně převládat:**
- a) **potřeba vyhnout se neúspěchu**
 - b) potřeba afiliace
 - c) potřeba moci
 - d) potřeba dosažení úspěšného výkonu
 - e) potřeba sebeurčení
90. **Jak se nazývá vliv skupiny vyvíjený na jedince, který zastává odlišný názor, avšak postupně jej mění, protože důvěřuje pravdivosti názoru ostatních?**
- a) normativní
 - b) **informační**
 - c) sociální
 - d) konformní
 - e) konativní

91. Jaký je rozdíl mezi vysvětlením altruistického chování pomocí konceptu situačního stresu a pomocí konceptu situační empatie?
- Rozdíl mezi oběma koncepty spočívá pouze v tom, že v případě konceptu situačního stresu se pozornost věnuje ambivalentnosti pocitů altruistické osoby, která může pochybovat o účinnosti vlastního jednání.
 - Podle obou konceptů lidé mají přirozenou tendenci chovat se ke každému člověku altruisticky, avšak v závislosti na míře sympatií, které v nich druhý člověk vzbuzuje, prožívají buď empatii (pozitivní pocity), nebo stres (negativní pocity).
 - Koncept situačního stresu se k výkladu altruistického chování vůbec nepoužívá. Za výhradní motiv altruistického chování je považována empatie.
 - Situační stres je prožíván jako zvýšené napětí. To může stimulovat vznik a prohloubení empatie vůči člověku, který se nachází ve shodné situaci.
 - Koncept situační empatie předpokládá, že východiskem altruistického chování je přijetí úhlu pohledu potřebné osoby, zatímco koncept situačního stresu považuje altruistické chování za důsledek nepříjemného pocitu z přítomnosti potřebné osoby.**
92. Do kolika let věku dítěte hovoří J. Piaget v souvislosti s mravním usuzováním o tzv. imanentní spravedlnosti?
- přibližně do 4 let
 - přibližně do 12 let
 - přibližně do 6 let
 - přibližně do 10 let**
 - přibližně do 8 let
93. V kterém vývojovém období se podle J. Piageta u dětí objevuje schopnost chápat lingvistický humor?
- senzomotorické období
 - období předoperační
 - období konkrétních operací**
 - období formálních operací
 - nesouvisí s žádným z uvedených období
94. Které vývojové období můžeme pojmenovat jako etapu střízlivého realismu?
- předškolní věk
 - mladší školní věk**
 - střední adolescence
 - raná dospělost
 - pravé stáří
95. J. Robertson a J. Bowlby popsali tři základní separační reakce dítěte ve věku zhruba 2 let. Které to jsou?
- apatie, protest, odpoutání se
 - protest, smíření se, odpoutání se
 - protest, smíření se, apatie
 - protest, zoufalství, odpoutání se**
 - zoufalství, smíření se, nezávislost
96. V které z následujících situací hraje nejmenší úlohu sociální vnímání a poznávání?
- Učitelka zkouší žáka u tabule a vybízí ostatní děti k hodnocení jeho výkonu.
 - Psycholožka se chystá na setkání s klientem.
 - Bývalé spolužačky se setkávají na večírku a hovoří o svých životech.
 - Student se připravuje z učebnice na písemnou zkoušku.**
 - Rodič vybírá dárek pro své dítě.
97. Chování typu A bylo odvozeno:
- z chování psychopatologických jedinců
 - z chování pacientů s ischemickou poruchou srdeční**
 - z chování výrazně výkonově orientovaných jedinců
 - z chování sociálně úspěšných jedinců
 - z chování jedinců s posttraumatickou stresovou poruchou

98. Podle teorie kauzálních atribucí H. Kellyho lidé zvažují různé aspekty chování druhých předtím, než jim přiřadí určitou příčinu. O které aspekty se jedná a jakými otázkami je lze vymezit? Z následujících možností vyberte tu, která nejuplněji a nejpřesněji odpovídá zadání.

- a) konsenzus (chovají se různí lidé vůči danému podnětu stejně?) a distinktivita (chová se daný člověk vůči jiným podnětům odlišně?)
- b) konzistence (chová se daný člověk vůči podnětu podobně jako ostatní lidé?) a konsenzus (chová se daný člověk vůči konkrétnímu podnětu vždy stejně?)
- c) konzistence (chová se daný člověk podobně jako ostatní lidé?), konsenzus (chová se daný člověk vůči konkrétnímu podnětu vždy stejně?) a distinktivita (chová se daný člověk vůči různým podnětům odlišně?)
- d) konsenzus (chovají se různí lidé vůči danému podnětu stejně?), konzistence (chová se daný člověk vůči podobným podnětům vždy stejně?) a distinktivita (chová se daný člověk vůči jiným podnětům odlišně?)**
- e) distinktivita (chovají se různí lidé odlišně?), konsenzus (shoduje se více osob na vnímání situace?) a kontinuita (přetrvává pozorované chování po delší dobu?)

99. Podle teorie D. Sterna má self následující úrovně:

- a) vynořující se self, experienciální self, reprezentující self a subjektivní self
- b) vynořující se self, jaderné self, subjektivní self a narativní self**
- c) jaderné self, reprezentující self, subjektivní self a intencionální self
- d) jaderné self, intencionální self, afektivní self a výkonové self
- e) experienciální self, narativní self, intencionální self a vynořující se self

100. Ve kterém období začínají fungovat senzorké dráhy bolesti?

- a) 15. týden prenatalního období
- b) 10. týden prenatalního období
- c) 25. týden prenatalního období
- d) 30. týden prenatalního období
- e) 20. týden prenatalního období**

101. Které z následujících tvrzení je v souladu s teorií frustrace-agrese?

- a) Frustrace jako překážka při dosahování cílů vede k vytvoření agrese, která má danou překážku odstranit nebo alespoň uvolnit napětí zaměřením na náhradní objekt.**
- b) Frustrace funguje pro jedince jako legitimizace agrese, která však může mít zcela odlišné zdroje.
- c) Frustrace vyvolává agresi a ta zpětně posiluje frustraci.
- d) Agrese je automatickou instinktivní reakcí na jakýkoliv typ frustrace a zaměřuje se vždy na nejslabší cíl, aby skrze jeho podrobení mohla být uvolněna negativní energie.
- e) Frustrace vyvolává stav kognitivní pohotovosti vůči určitým informacím, které pokud se objeví, nutně (automaticky) spouštějí agresi.

102. Jaká emoce nepatří mezi šest základních emocí podle Paula Ekmana?

- a) překvapení
- b) hněv
- c) důvěra**
- d) strach
- e) štěstí

103. Kdo je autorem struktury komunikačního aktu, která zahrnuje následující prvky: mluvčí, adresát, kanál, kód, šum?

- a) L. Jacoby
- b) R. Merton
- c) G. Hall
- d) R. Jakobson**
- e) H. Kelly

104. Co odhalily interkulturní výzkumy emocí provedené P. Ekmanem?

- a) Výrazy i prožívání emocí jsou v každé kultuře zcela specifické.
- b) Příslušníci různých kultur nedokáží z výrazu správně usuzovat na emoci druhého.
- c) Příslušníci různých kultur disponují odlišnými emocemi.
- d) Výrazy primárních emocí jsou přibližně stejné napříč různými kulturami.**
- e) Typy emocí, jejich projevy a kvalita prožívání jsou výhradně individuální.

105. Které jednotlivé složky se podle klasického teoretického přístupu rozlišují v postojích?
- volní, kognitivní, sociální
 - emoční, informační
 - implicitní, explicitní
 - centrální, periferní
 - afektivní, kognitivní, konativní**
106. Co je mentalizace?
- proces zrání vyšších vrstev centrální nervové soustavy
 - proces zpracovávání vjemů pomocí myšlenkových operací
 - schopnost kognitivního zpracování mentálních stavů jedince
 - schopnost vyvozovat závěry na základě fantazijních představ
 - schopnost činit svět kolem sebe psychickým**
107. S jakou věkovou skupinou se nejčastěji pojí termín polymorbidita?
- 3-6 let
 - 65 a více let**
 - 12-18 let
 - 20-40 let
 - 40-65 let
108. Který z následujících dílčích projevů nepatří mezi paralingvistické jevy (v rámci neverbální komunikace)?
- tempo promluvy
 - prodlevy, mlčení
 - emočně laděná slova**
 - ironie
 - hlasitost
109. Které z následujících vyjádření nejlépe charakterizuje kulturní psychologii?
- Kultura je utvářena lidskou myslí.
 - Lidská mysl je utvářena kulturou.**
 - Psychologie by se měla zaměřit na rozdíly mezi kulturami.
 - Psychologické teorie jsou motivovány kulturními zájmy.
 - Kulturu je třeba vysvětlovat universálními psychologickými zákonitostmi.
110. Z nabízených možností vyberte správný sled spánkových stádií.
- alfa vlny, REM, delta vlny, K-komplex
 - REM, K-komplex, alfa vlny, delta vlny
 - K-komplex, alfa vlny, delta vlny, REM
 - alfa vlny, K-komplex, delta vlny, REM**
 - delta vlny, REM, K-komplex, alfa vlny
111. The Top-dog phenomenon is mainly related to:
- social position changes related to the transition to secondary school, high school etc.**
 - the development of fine motor skills in preschool children
 - leisure activities for children in primary school
 - teacher-pupil relationship in secondary school
 - the decision making process when choosing a high school
112. Porozumění subjektivitě druhých, jejich vnitřním prožitkům se nazývá:
- intuitivní rodičovství
 - teorie mysli**
 - sociální biofeedback
 - socializační proces
 - emoční zralost
113. What happened in Milgram's obedience experiments when subjects received their orders over the phone?
- They conformed more completely due to the formality of the telephoned instructions.
 - They completely refused to participate.
 - They behaved the same as in face-to-face conditions.
 - They were far less obedient.**
 - They were only slightly more obedient than they were in face-to-face conditions.

114. **S pomocí kterých pojmů vysvětloval koncept sociálních rolí E. Goffman?**
- zrcadlové já, významní druzí
 - identita, sebepojetí, sebepoznání
 - divadlo, jeviště, zákulisí, maska**
 - pozice, interakce, jednání
 - realita, učení, tlak
115. **Ve které z následujících situací jde o projev asociativní hry?**
- Dítě se naučí, že při hře může vrstevníky nejen napodobovat, ale mohou si také vyměňovat hračky.**
 - Zájem o vrstevníky se začíná odlišovat od zájmu o jakékoli hračky.
 - Jedno dítě se o druhé buď vůbec nezajímá, nebo je zájem podobný zájmu o jakoukoli hračku.
 - Dítě je schopno při hře napodobovat chování odpovídající běžným životním situacím.
 - Dítě se naučí nejen přátelským kontaktům, ale i vzájemnému napodobování při hře.
116. **What the male and female friendships are based on in Europe and North America?**
- Male friendships – attraction; Female friendships – activity
 - Male friendships – activity; Female friendships – activity
 - Male friendships – activity; Female friendships – sharing feelings**
 - Male friendships – activity; Female friendships – attraction
 - Male friendships – sharing feelings; Female friendships – activity
117. **Která z následujících možností obsahuje pouze primární emoce (podle P. Ekmana)?**
- radost, strach, žárlivost, vztek
 - odpor, radost, překvapení, vztek**
 - stud, radost, vina, strach
 - vztek, radost, žárlivost, hrdost
 - hněv, znechucení, lítost, vina
118. **Protodeclarative pointing can be observed first at:**
- 3th – 6th month
 - approx.. from 18 months on
 - is developed with first “real words”
 - between 2 and 3 years old
 - 6th – 12th month**
119. **"Komplex Petera Pana" se týká:**
- adolescentních dívek, které si idealizují svého partnera
 - mladých mužů, kteří jsou nezralí a utíkají před závazky dospělosti**
 - fantazijního světa předškolních dětí
 - mladých mužů, kteří vyhledávají výrazně starší partnerky
 - mladých žen, které vstoupí do manželství po velmi krátké době trvání vztahu
120. **W. Furman a E. A. Wehnerová (1997) představují vývoj romantického vztahu jako postupné vynořování a integraci čtyř behaviorálních systémů. Určete jejich správné pořadí:**
- sex/reprodukce, péče, afiliace, citová vazba (attachment)
 - péče, afiliace, citová vazba (attachment), sex/reprodukce
 - afiliace, péče, sex/reprodukce, citová vazba (attachment)
 - citová vazba (attachment), afiliace, péče a sex/reprodukce**
 - citová vazba (attachment), péče, sex/reprodukce, afiliace
121. **Mentální reprezentace dělíme na:**
- slova a myšlenky
 - propoziční a analogové**
 - myšlenky a vzpomínky
 - obrazy a prožitky
 - prožitkové a vědomostní
122. **Jaká je správná definice halucinace?**
- klamná představa nezávislá na působení vnějších podnětů
 - klamný vjem vznikající zkreslením aktuálně působících podnětů
 - klamná představa vznikající zkreslením působících podnětů
 - klamný vjem vznikající nezávisle na působení vnějších podnětů**
 - neschopnost odlišit představu a vjem

123. **The attribution theory concerns our tendency to explain our behavior and that of others:**
- a) by external causes rather than internal causes.
 - b) by inferring causes on the basis of internal or external factors.
 - c) based on personality factors of object (the person attributed).
 - d) by internal rather than external causes.**
 - e) based on personality factors of subject (the person attributing).
124. **Řešení konfliktu mezi snaživostí a pocitem méněcennosti je podle Eriksona vývojovým úkolem:**
- a) mladšího školního věku**
 - b) batolecího období
 - c) mladé dospělosti
 - d) předškolního období
 - e) časně adolescence
125. **Který z následujících autorů nepřispěl k rozvoji poznání o kauzálních atribucích?**
- a) F. Heider
 - b) M. Argyle**
 - c) H. Kelly
 - d) A. Ross
 - e) C. Jones
126. **Kdo jako první popsal teorii mysli?**
- a) U. Frithová a M. Snowlingová
 - b) D. Premack a G. Woodruff**
 - c) J. Bowlby a M. Ainsworthová
 - d) S. Baron-Cohen a F. Happéová
 - e) M. Leslie a E. Schopler
127. **V jaké etapě je podle I. Kohlberga jedinec v rámci svého morálního vývoje orientován na univerzální etiku?**
- a) existují značné interindividuální rozdíly
 - b) stádium prekonvenční
 - c) stádium postkonvenční**
 - d) stádium konvenční
 - e) platí ve všech stádiích
128. **Why attitudes change, according to the theory of cognitive dissonance?**
- a) Because emotionally persuasive arguments unfreeze beliefs.
 - b) Because logical arguments alter the belief component of an attitude.
 - c) Because weak attitudes involve clashing elements.
 - d) Because acting contrary to one's beliefs for a large reward causes dissonance.
 - e) Because clashing thoughts cause discomfort.**
129. **Jak je na sítnici situovaná slepá skvrna oproti optické ose u levého oka?**
- a) vlevo od osy
 - b) vpravo od osy**
 - c) nad osou
 - d) pod osou
 - e) na ose
130. **Vztah mezi podnětem a počítkem byl řešen zejména v rámci:**
- a) behaviorismu
 - b) gestaltismu
 - c) asocianismu
 - d) psychofyziky**
 - e) sociálního konstruktivismu
131. **Jak se nazývá nejmenší lingvistická jednotka nesoucí význam?**
- a) morfém**
 - b) foném
 - c) grafém
 - d) slovo
 - e) lingvém

132. Autorem/autorkou pojmu „gender schéma“ je:

- a) E. Roschová
- b) H. Gardner
- c) G. Kelly
- d) A. Maslow
- e) **S. Bemová**

133. S počátky sociální psychologie jako samostatné psychologické disciplíny jsou spojeny otázky, jak funguje společenství lidí a dav, kterými se zabývala tzv. psychologie davu a psychologie národů. Který z následujících autorů k nim není řazen?

- a) G. Le Bon
- b) **F. Galton**
- c) M. Lazarus
- d) G. Tarde
- e) W. Wundt

134. Co je charakteristické pro logickou dedukci na rozdíl o dedukce pragmatické?

- a) **Platí pouhou svojí formou.**
- b) Platí na základě svého obsahu.
- c) Platí na základě obsahu i formy.
- d) Platí pouze s určitou pravděpodobností.
- e) Platí universálně napříč kulturami.

135. Které z následujících vymezení vystihuje efekt prvního dojmu?

- a) tendence změnit první dojem pod vlivem následných informací, jsou-li s ním v protikladu a jsou-li silnější
- b) tendence upřednostňovat při vytváření dojmu takové informace, které jsou výrazné a odlišné
- c) tendence snižovat význam informace, pokud je podaná v kontextu dalších, nesouvisajících informací
- d) **tendence upřednostňovat při vytváření představy o druhém člověku počáteční informace**
- e) tendence vytvářet si komplexní představy o druhých lidech i nad rámec empiricky dostupných informací

136. Pokud předpokládáme Weberovu konstantu pro vnímání chuti $k=0,2$, změny v množství koření si polovina lidí všimne až po zvýšení množství koření v pokrmu o:

- a) 2%
- b) 0,2%
- c) 0,2 gramu
- d) 2 gramy
- e) **20%**